

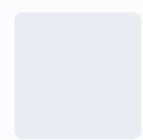
Модул 7. Стратегии за интервенција за наставници

Овој модул им обезбедува на наставниците практични техники за интервенција при појава на врсничко насилство во училиштата. Во документот се претставени стратегии за моментална интервенција, детални протоколи за различни форми на насилство, начини за активирање на набљудувачите и пристапи за ефективно вклучување на родителите и училишната управа.

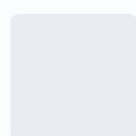
**Co-funded by
the European Union**

Техники за итна интервенција при сведоштво на врсничко насилство

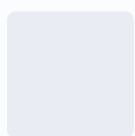
Безбеден систем за известување

Воспоставете систем за анонимно пријавување што ги охрабрува и жртвите и сведоците да пријавуваат инциденти на малтретирање без страв од одмазда. Овој пристап води кон рано идентификување на проблемите и овозможува побрза интервенција од страна на училишниот персонал (Guerra et al., 2011).

Зајакнат надзор

Организирајте го училишниот персонал да ги надгледува областите каде што често се случува малтретирање, како што се ходниците, тоалетите и игралиштата. Присуството на возрасни во овие помалку надгледувани простори може да ја намали фреквенцијата на инциденти на малтретирање и да овозможи итна интервенција кога ќе се случат (Craig & Repler, 2003).

Јасни, структурирани одговори

Веднаш адресирајте ги инцидентите на врсничко насилство за да покажете дека проблемите на учениците се сфаќаат сериозно. Структурираните одговори вклучуваат одвојување на вклучените ученици, дискусија за инцидентот, нудење советување на двете страни и организирање активности за градење емпатија (Olweus & Limber, 2010; Espelage et al., 2013).

Кога наставниците се сведоци на малтретирање, нивниот непосреден одговор е клучен. Со спроведување на овие стратегии, наставниците им покажуваат на учениците дека малтретирањето е неприфатливо и дека училиштето е посветено на одржување на безбедна средина. Ефективноста на интервенцијата зависи од доследноста и специфичните околности на секој инцидент, вклучувајќи ги вклучените ученици и природата на малтретирањето.

Прашање за рефлексција: Помислете на момент кога сте биле сведоци на инцидент со малтретирање во ходникот на пат кон час. Што направивте во тој момент и како би се обиделе да им помогнете да го решат проблемот сега?

Протоколи за интервенција чекор-по-чекор

Ефективната интервенција против малтретирање бара систематски пристап што се справува со основните причини, а воедно обезбедува јасни упатства за дејствување. Сегашните стратегии што се потпираат исклучиво на рестриктивна содржина што ја доставуваат наставниците може да бидат неефикасни, бидејќи младите луѓе може да ги игнорираат овие пораки како форма на отфрлање на авторитетот (Ybarra et al., 2016).

Чекор 1: Разбирање на факторите што придонесуваат

Идентификувајте ги основните фактори што можат да генерираат насилничко однесување. Истражувањата покажуваат дека лутината се смета за најзначаен предиктор за насилнички дејствија и во напречните и во лонгитудиналните студии (Endresen & Olweus, 2001).

Чекор 2: Имплементирајте програми за превенција

Организирајте собири и програми каде што децата можат активно да се вклучат. Кога се дискутира за малтретирањето како и за која било друга тема, се воспоставува стандард во целото училиште дека малтретирањето е неприфатливо, создавајќи култура на свест каде што секој се чувствува одговорен за обесхрабрување на малтретирањето.

Чекор 3: Поттикнување на вклученоста на учениците

Насочувајте ги децата да станат проактивни преку менторски системи, каде постарите ученици ги учат помладите за етичко однесување и превенција од насилство. Овој пристап не само што придонесува за спречување на насилството, туку и им помага на учениците да развијат лидерски вештини.

Чекор 4: Имплементација на емоционални програми

Работете во мали групи со агресивни ученици за да ги научите како да ги пренасочуваат интензивните емоции. Програмите што се фокусираат на емоционална писменост и развој на самосвест, саморегулација, емпатија и социјални вештини се покажале како ефективни во намалување на насилничкото однесување (Gaffney et al., 2021).

Норвешките училишни здравствени служби претставуваат пример за овој пристап преку зајакнување на менталното и физичкото здравје, обезбедување позитивна социјална средина и превенција на болести со систематски протоколи за интервенција (Kvarme et al., 2020). МУДИ модулите за наставата заснована на социјално-емоционално учење обезбедуваат неопходни ресурси за наставниците и училиштата за ефективна имплементација на емоционални програми.

Улогата на набљудувачите во ситуации на врсничко насилство

Кога во училиштето се појавува насилство, од клучно значење е учениците да бидат подготвени да застанат во одбрана на жртвите за да се спречи зајакнување на негативното однесување. За да се поттикне позитивно однесување кај набљудувачите, потребен е интегративен пристап за ефикасно справување со насилството (Mazzone, 2020).

Студија на случај: Пасивни наспроти активни набљудувачи

Адријан, четиринаесетгодишно момче, доживува сè поинтензивно насилство во училиштето, од навредливи прекари до физичка агресија. Во сценарио со пасивни набљудувачи, сведоците остануваат тивки поради страв или непријатност, со што се зајакнува изолацијата и ранливоста на Адријан.

Сепак, со активни набљудувачи, искуството на Адријан драстично се менува. Кога добива поддршка од соученици кои им се спротивставуваат на насилниците, го бранат или ги пријавуваат инцидентите до надлежните, влијанието на насилството се намалува значително.

Ефикасните пристапи вклучуваат обезбедување на анонимни канали за пријавување на учениците, како онлајн форми или сандучиња за предлози, поканување на учениците да зборуваат на училишни состаноци за своите искуства и организирање активности насочени кон создавање средини без насилство. Овие стратегии им овозможуваат на учениците да преземат дејства кога сведочат насилство, поттикнувајќи заедница во која секој ја презема одговорноста за промовирање на добрина и почит (Pozzoli & Gini, 2013).

Развивање ефективна интервенција на набљудувачите

- Зголемете ја свесноста кај учениците за различните форми на насилство и нивните можни последици
- Развијте вештини за интервенција преку обука за изразување со увереност и решавање конфликти
- Создадете средина која го наградува позитивното однесување на набљудувачите
- Воспоставете јасни правила и рутини за спротивставување на насилството
- Обезбедете опции за анонимно пријавување преку безбедни платформи

Engaging Students in Supporting Victims and Reporting Incidents

Платформи за гласот на учениците

Создадете можности учениците да зборуваат на училишни собранија и состаноци за своите искуства и предлози за превенција на насилството. Директното слушање од соучениците поттикнува емпатија и разбирање, помагајќи да се изгради заедница во која секој ја презема одговорноста за промовирање на почит.

Системи за анонимно пријавување

Имплементирајте безбедни платформи, како анонимни онлајн форми за пријавување или сандучиња за предлози, кои им овозможуваат на учениците да се чувствуваат сигурни при споделување на своите искуства без страв од одмазда. Овие канали ги охрабруваат учениците да доставуваат важни информации за инциденти на насилство.

Кампањи против врсничко насилство

Организирајте активности и кампањи насочени кон создавање училишта без насилство, кои ги негуваат вредностите на почит и вклученост. Училиштата можат да организираат работилници, интерактивни театарски претстави или тимски вежби кои ја истакнуваат важноста на емпатијата и влијанието на насилството.

Сценаријата со играње улоги и водените дискусии можат да им помогнат на учениците да ја развијат самодовербата и компетентноста во интервенциските вештини. Преку практикување на овие вештини во безбедна средина, учениците се подобро подготвени да ја применат својата знаење во реални ситуации. Наставниците треба да создадат рутини и да воспостават јасни правила кои ќе им помогнат на учениците да ја разберат важноста од спротивставување на насилството кога се соочуваат со него.

Дополнително, училиштата можат да развијат менторски програми каде постарите ученици ги учат помладите за етичко однесување и превенција од насилство. Овој пристап не само што помага во борбата против насилството, туку и развива лидерски квалитети кај менторите. Како што е прикажано во студија на случај за превенција на сајбернасилство, таквите системи можат ефикасно да ги вклучат децата во проактивни активности против насилството (Media Awareness, 2006).

Вклучување на родителите во превенцијата и интервенцијата при насилство

Активното учество на родителите во справувањето со насилството во училиштето е од витално значење за успешна интервенција. Ова подразбира изградба на цврсто партнерство помеѓу училиштето и семејствата, одржување отворена и јасна комуникација и заедничко преземање одговорност за добросостојбата на учениците.

 Едукативни работилници	 Јасни канали за комуникација	 Програми за обука на родителите
Организирајте работилници за родителите во кои ќе се објасни како да ги препознаат знаците на насилство, како да ги поддржат децата дома, да практикуваат емпатија и да ги разберат ситуациите со кои се соочуваат нивните деца. Овие работилници помагаат да се усогласат пристапите на училиштето и дома при интервенција на насилството.	Подгответе билтени, информативни средби или посветени делови на веб-страницата на училиштето за да се осигура дека родителите се запознаени со политиките и процедурите за превенција на насилство. Редовните ажурирања ги држат родителите информирани и активно вклучени во напорите за спречување на насилството..	Имплементирајте обуки кои опфаќаат симптоми и последици од насилство, ефикасни комуникациски вештини и техники за позитивно родителство. Овие програми промовираат поддржувачка домашна средина, обезбедувајќи им на родителите знаење и вештини за препознавање и реагирање на насилство (Huang et al., 2019).

Училиштата треба да ги поттикнуваат родителите да споделуваат успешни приказни за тоа како им помогнале на своите деца да се справат со ситуации на насилство. Овие приказни можат да се споделуваат за време на училишни настани, во билтени или на состаноци на здруженијата на родители и наставници, инспирирајќи ги другите родители и прикажувајќи практични решенија кои функционирале во реални ситуации.

Дополнително, училиштата треба да ја нагласат важноста на следење на интернет активностите за да се спречи сајбернасилство и создавање домашна средина во која децата се чувствуваат удобно да ги споделат своите грижи. Преземајќи активна улога во создавањето безбедна и поддржувачка домашна средина, родителите стануваат клучни партнери во сеопфатната превенција на насилството (Olweus & Limber, 2010).

Улогата на училишната управа во интервенцијата при насилство

Ефикасната интервенција при насилство бара цврсто раководство и системска поддршка од училишната управа. Администраторите играат клучна улога во воспоставувањето политики, обезбедувањето ресурси и создавањето училишна култура која активно го одвраќа насилничкото однесување.

Развој и имплементација на политики

Училишните администратори треба да развијат сеопфатни политики против насилство кои јасно ги дефинираат формите на насилство, ги опишуваат процедурите за пријавување и ги наведуваат последиците. Овие политики треба редовно да се прегледуваат и ажурираат за да се опфатат новите форми на насилство, како што е сајбернасилството.

Имплементацијата бара доследно спроведување во сите училишни средини и од сите членови на персоналот. Редовната обука обезбедува дека целокупниот персонал ги разбира политиките и своите одговорности при нивното спроведување.

Пристап до средства и поддршка на програмите

- осветете финансиски средства за програми против насилство и за професионален развој
- Одредете време во училишната програма за активности за превенција на насилство
- Обезбедете советодавни услуги за жртвите и сторителите на насилство
- Поддржување на иницијативите на наставниците за интервенции во училница
- Инвестирање во системи за следење за области со висок ризик

Администраторите исто така треба да воспостават системи за собирање податоци за да ги следат инцидентите на насилство, да ги идентификуваат образците и да ја оценат ефикасноста на стратегиите за интервенција. Овој пристап базиран на податоци им овозможува на училиштата да ги насочат ресурсите таму каде што најмногу се потребни и да ги прилагодат програмите врз основа на резултатите.

Понатаму, училишните раководители треба да покажуваат пример на почитувачко однесување и да создаваат можности за позитивно препознавање на учениците. Преку одбележување на добрината, вклученоста и храбро однесување против насилството, администраторите помагаат во воспоставување на социјални норми кои ја одвраќаат агресијата и промовираат позитивна училишна клима каде сите ученици се чувствуваат ценети и безбедни.

Сеопфатен пристап кон интервенцијата при насилство

Свесност и превенција

Едуцирајте ја училишната заедница за формите на насилство, нивното влијание и стратегии за превенција. Спроведувајте проактивни програми кои ја развиваат емпатијата, социјалните вештини и емоционалната писменост.

Поддршка и следење

Обезбедете советување и емоционална поддршка за сите вклучени страни. Вклучете ги родителите и администраторите во справувањето со основните проблеми и следењето на напредокот.

Ефикасната интервенција при насилство бара координиран напор од наставниците, учениците, родителите и администраторите. Со спроведување на стратегиите опишани во овој документ, училиштата можат да создадат средини каде насилството е помалку веројатно да се појави и каде полесно се справува кога сепак ќе се случи.

Истражувањата доследно покажуваат дека повеќеслојните пристапи даваат најдобри резултати. Програмите кои комбинираат техники за моментална интервенција, протоколи чекор по чекор, вклучување на набљудувачите и учество на родителите покажуваат значително намалување на насилничкото однесување (Olweus & Limber, 2010; Espelage et al., 2013).

Наставниците имаат клучна улога, како први реагенти при насилство и создатели на култура на почит и вклученост во училницата. Со користење стратегии за интервенција базирани на докази и соработка со сите засегнати, тие можат значајно да придонесат за побезбедни и поддржувачки средини за учење.

Моментална интервенција

Интервенирајте веднаш кога се случува насилство, користејќи јасни и структурирани протоколи. Одделете ги вклучените страни, директно обратете се на однесувањето и обезбедете моментална поддршка за жртвите.

Активирање набљудувачи

Обучете ги учениците да ги препознаваат и безбедно да реагираат на ситуации со насилство. Обезбедете опции за анонимно пријавување и наградувајте го позитивното однесување на набљудувачите.